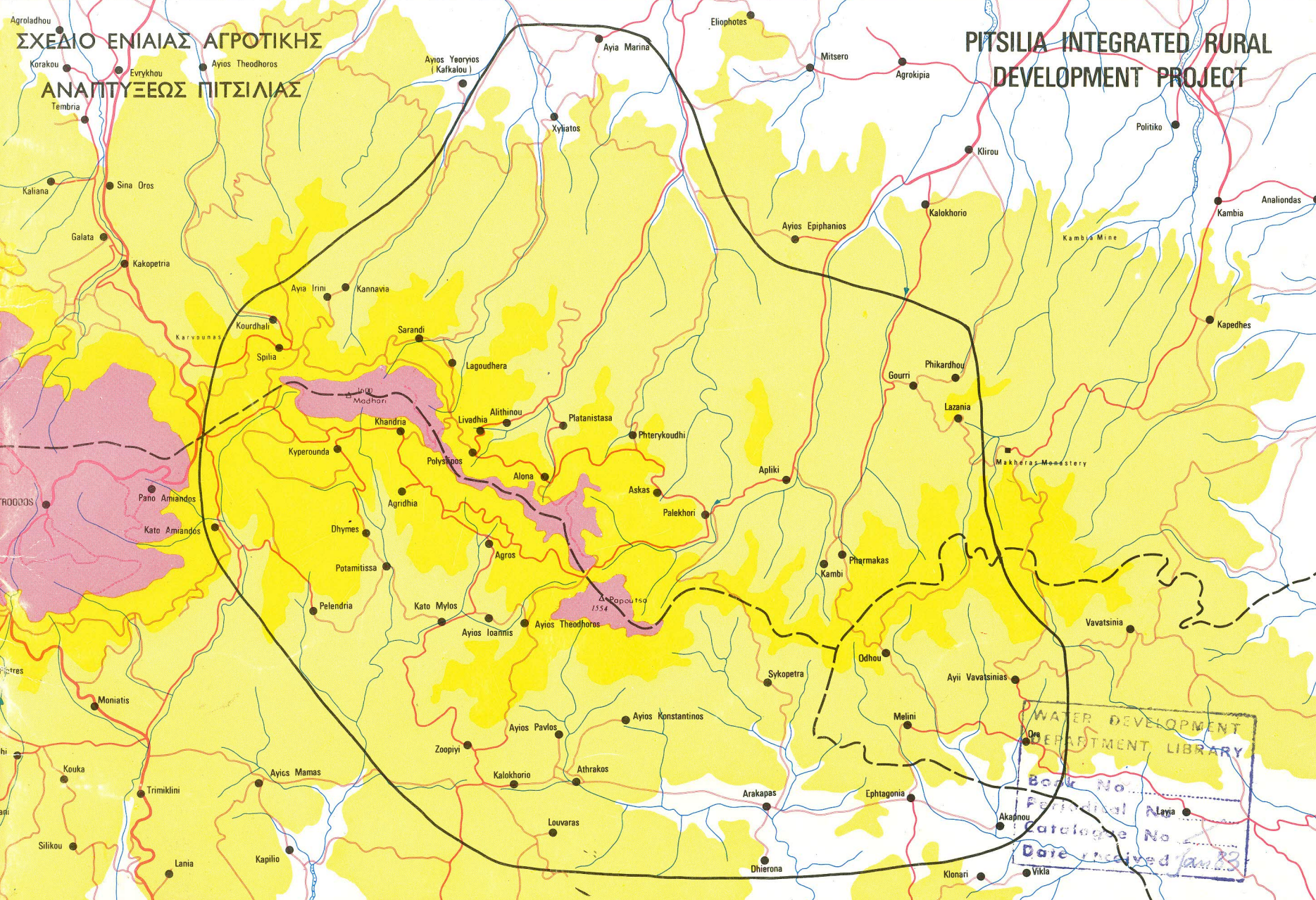

ΣΧΕΔΙΟ ΕΝΙΑΙΑΣ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ
ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΠΙΤΣΙΛΙΑΣ

PITSILIA INTEGRATED RURAL
DEVELOPMENT PROJECT

Εξώφυλλο: Χάρτης της ΠΙΤΣΙΛΙΑΣ

Cover: Map of the PITSILIA area

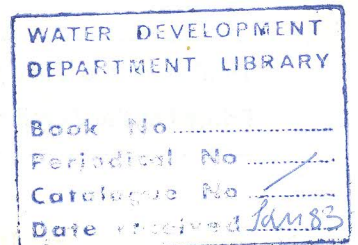
ΣΧΕΔΙΟ ΕΝΙΑΙΑΣ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΕΩΣ ΠΙΤΣΙΛΙΑΣ PITSILIA INTERGRATED RURAL DEVELOPMENT PROJECT

ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
REPUBLIC OF CYPRUS

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΓΕΩΡΓΙΑΣ ΚΑΙ ΦΥΣΙΚΩΝ ΠΟΡΩΝ
MINISTRY OF AGRICULTURE AND NATURAL RESOURCES

Ιανουάριος 1983

ΛΕΥΚΩΣΙΑ-ΚΥΠΡΟΣ

January 1983

NICOSIA-CYPRUS

£ CY1 = U.S. \$ 2.01

One donum = 1337.76 sq. m. = 0.1338 hectares

One hectare = 7.47 donums

Τυπώθηκε στα Τυπογραφεία Ζαβαλλή Λτδ., Λευκωσία

Printed at the Zavallis Press Ltd., Nicosia

ΣΧΕΔΙΟ ΕΝΙΑΙΑΣ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΕΩΣ ΠΙΤΣΙΛΙΑΣ

Α. ΣΤΟΧΟΙ ΚΑΙ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ

Μέσα στα πλαίσια της κυβερνητικής αγροτικής πολιτικής για ισόμερη ανάπτυξη της υπαίθρου, για αποκέντρωση και δημιουργία πόλων ανάπτυξης στην ύπαιθρο με στόχο την αύξηση της γεωργικής παραγωγής και τη βελτίωση της εισοδηματικής και βιοτικής θέσης του αγροτικού πληθυσμού, άρχισε το 1978 η εφαρμογή του Σχεδίου Ενιαίας Αγροτικής Αναπτύξεως Πιτσιλιάς, του πρώτου στο είδος στον τόπο μας και πρωτοποριακού για την ευρύτερη γεωγραφική περιοχή μας.

Το σχέδιο στοχεύει σε:

- βελτίωση του βιοτικού επιπέδου και γενικά των συνθηκών ζωής των κατοίκων της περιοχής,
- αύξηση της γεωργικής παραγωγής και της παραγωγικότητας,
- βελτίωση της υποδομής κοινωνικών υπηρεσιών που παρέχονται στους κατοίκους.
- αύξηση του εθνικού εισοδήματος.

Ιδιαίτερα χαρακτηριστικά του Σχεδίου Ενιαίας Αγροτικής Αναπτύξεως Πιτσιλιάς είναι:

- (α) Η πολύπλευρη και ενιαία προσέγγιση των προβλημάτων της περιοχής έτσι που με βάση την αλληλοεξάρτησή τους να αναζητούνται ανάλογες λύσεις.
- (β) Τα επιμέρους έργα του Σχεδίου εξυπηρετούν κάθε Κοινότητα που περιλαμβάνεται σ' αυτό σαν σύνολο αλλά και σαν συστατικό μέρος της ευρύτερης αναπτυξιακής προσ-

πάθειας μέσα στα πλαίσια των εθνικών προτεραιοτήτων όπως και αυτές με τη σειρά τους οριοθετούνται από τις γενικότερες δημοσιονομικές εξελίξεις.

- (γ) Οι επενδύσεις του Σχεδίου αλληλοσυνδέονται και αλληλοστηρίζονται έτσι που να επιτυγχάνεται το μέγιστο δυνατό αποτέλεσμα.
- (δ) Προτεραιότητα δίδεται στις επενδύσεις υποδομής για τη δημιουργία των απαραίτητων προϋποθέσεων για παραπέρα ανάπτυξη.
- (ε) Λόγω της φύσης του και με βάση τα οικονομοτεχνικά δεδομένα και την εξέλιξη των περιβαλλοντικών αναπτυξιακών συνθηκών, το Σχέδιο είναι ευέλικτο και επιδέχεται ποιοτικές και ποσοτικές βελτιώσεις και τροποποιήσεις στα πλαίσια φυσικά των στόχων και επιδιώξεών του.

Β. ΤΟ ΣΧΕΔΙΟ ΚΑΙ Η ΠΡΟΟΔΟΣ ΣΤΗΝ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΟΥ

Το Σχέδιο περιλαμβάνει συνολικά 49 χωριά με πληθυσμό 21,000 περίπου και έκταση που καλύπτει 450,000 σκάλες. Από αυτές καλλιεργούνται 108,000 σκάλες από τις οποίες οι 10,000 είναι αρδευόμενη έκταση.

Η περιοχή είναι ορεινή και εκτείνεται σε υψόμετρο από 500 ως 1,600 μέτρα με ψηλότερες κορφές τη Μαδαρή (1,600 μ.) και την Παπούτσα (1,554 μ.).

Για επίτευξη των στόχων του το Σχέδιο πρόβλεπε για την πενταετία 1978-1982 επενδύσεις της τάξης των £8,750,000.

Τελικά το έργο συμπληρώνεται σε έξι χρόνια, μέχρι το τέλος του 1983, με συνολικές επενδύσεις 10 εκατομμύρια λίρες περίπου.

Η παράταση του χρόνου εφαρμογής του Σχεδίου κατά ένα χρόνο και η αύξηση της δαπάνης που θα απαιτηθεί οφείλονται στην υπερκάλυψη ορισμένων στόχων στον τομέα των αρδεύσεων κυρίως, στην αναβάθμιση των τεχνικών χαρακτηριστικών ορισμένων επιμέρους έργων του Σχεδίου (βασικά δρόμοι) και στις αυξήσεις των τιμών που σημειώθηκαν.

Για εφαρμογή του Σχεδίου η Κυβέρνηση της Δημοκρατίας εξασφάλισε δάνειο από τη Διεθνή Τράπεζα ύψους 10 εκατομμυρίων δολλαρίων, το οποίο καλύπτει περίπου το 40 % των συνολικών επενδύσεων.

Οι επενδύσεις του Σχεδίου κατατάσσονται σε τρεις κατηγορίες, παραγωγικές, κοινωνικές και θεσμικές ως εξής:

ΠΑΡΑΓΩΓΙΚΕΣ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ

1. Ανάπτυξη των υδάτινων πόρων της περιοχής για άρδευση 10,800 περίπου σκαλών (αρχικός στόχος 8,600 σκάλες) με τα ακόλουθα έργα που θα διαθέτουν 4.2 περίπου εκατομμύρια κυβικά μέτρα νερού. Με τον τρόπο αυτό αυξάνεται κατά 100 % η αρδευόμενη έκταση της Πιτσιλιάς.

— Κατασκευή του υδατοφράκτη Ξυλιάτου (2,300 σκάλες)

— Κατασκευή ενός μικρού τοξοειδούς φράκτη και 19 εξωποτάμιων υδατοδεξαμενών (3,250 περίπου σκάλες).

— Αξιοποίηση 28 γεωτρήσεων (3,750 σκάλες περίπου).

— Βελτίωση υφιστάμενων αρδευτικών έργων (1,500 σκάλες περίπου).

2. Κατασκευή αναβαθμίδων σε 19,000 σκάλες (13,000 ξηρική γη και 6,000 σκάλες αρδευόμενη γη). Η ξηρική γη αξιοποιείται βασικά με αμπέλια νέων οινοποιήσιμων ποικιλιών, ελιές και αμυγδαλιές. (Αύξηση κατά 15% της ξηρικής γης της περιοχής)

3. Διεξαγωγή αναδασμού σε 3,700 σκάλες περίπου σε αρδευόμενες εκτάσεις. (Δηλ. αύξηση κατά 350 %)

4. Κατασκευή αγροτικών δρόμων μήκους 300 χιλιομέτρων περίπου.

5. Εγκατάσταση βελτιωμένων συστημάτων άρδευσης σε μία έκταση 7,500 σκαλών.

6. Κατασκευή και βελτίωση δρόμων μεταξύ χωριών συνολικού μήκους 37 χιλιομέτρων.

7. Παροχή δανείων για ίδρυση μικρών βιομηχανιών επεξεργασίας χοιρινού κρέατος και γάλακτος, για αγορά μηχανών αποφλοίωσης αμυγδάλων, για εγκατάσταση μονάδων μελισσοκομίας, για αγορά γεωργικών μηχανημάτων, για μικρές κτηνοτροφικές μονάδες και για κάλυψη των αναγκών των γεωργών σε κεφάλαιο εργασίας.

Από τα πιο πάνω:

— Συμπληρώθηκαν έργα που αρδεύουν 7,800 σκάλες ενώ βρίσκονται σε διάφορα κατασκευαστικά στάδια άλλα έργα που θα αρδεύουν 3,000 σκάλες.

— Αναβαθμίδες κατασκευάστηκαν σε έκταση 12,000 σκαλών (ξηρική γη 10,000 σκάλες και αρδευόμενη 2,000 σκάλες). Παράλληλα για επίτευξη των στόχων του Σχεδίου στον τομέα αυτό εργάζονται στην Πιτσιλιά 29 κυβερνητικοί εκσκαφείς και αριθμός ιδιωτικών.

— Αναδασμός έγινε σε αρδευτικά έργα που καλύπτουν 3,472 σκάλες και συμπληρώνεται σύντομα στις υπόλοιπες 261 σκάλες.

— Κατασκευάστηκαν αγροτικοί δρόμοι συνολικού μήκους 270 χιλιομέτρων και ανακατασκευάστηκαν και ασφαλτοστρώθηκαν 30 χιλιόμετρα δρόμων μεταξύ χωριών.

— Στα αρδευτικά έργα που συμπληρώθηκαν άρχισε η εγκατάσταση βελτιωμένων συστημάτων άρδευσης και ήδη καλύφθηκαν 1,200 σκάλες.

— Στους ενδιαφερόμενους γεωργούς άρχισε η έκδοση δανείων για τους διάφορους τομείς που καλύπτει ο τομέας δανειοδότησης και ήδη εγκρίθηκαν 90 δάνεια χωρίς σ' αυτά να περιλαμβάνονται τα δάνεια για βελτιωμένα συστήματα άρδευσης και για εγγειοβελτιωτικά έργα.

ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ

1. Δημιουργία δύο κεντρικών δημοτικών σχολείων που θα συγκεντρώνουν μαθητές από 6 χωριά το καθένα.
2. Στον τομέα υγείας:
 - Μετατροπή του σανατορίου Κυπερούντας σε κανονικό περιφερειακό νοσοκομείο με χειρουργείο με 50 κρεβάτια για εσωτερικούς ασθενείς (αρχικά προβλέπονταν 20).
 - Μετατροπή του υγειονομικού κέντρου Αγρού σε μικρό αγροτικό νοσοκομείο (αρχικά προβλεπόταν μόνο υγειονομικό κέντρο).
 - Βελτίωση του υγειονομικού κέντρου Παλαιχωριού
 - Δημιουργία τριών υγειονομικών κέντρων στα χωριά Πελέντρι, Καλό Χωριό και Κάτω Αμιάντος.
3. Βελτίωση υδατοπρομήθειας σε όσα χωριά έχουν ανάγκη έτσι που να παρέχεται η ίδια εξυπηρέτηση όπως στα αστικά κέντρα.
4. Βελτίωση, ασφαλτόστρωση ή τσιμεντόστρωση δρόμων μέσα στα χωριά, συνολικού μήκους 20 χιλιομέτρων.

Ήδη από τα πιο πάνω:

— Άρχισε η ανέγερση του κεντρικού δημοτικού σχολείου Καλού Χωριού το οποίο προγραμματίζεται να λειτουργήσει το σχολικό έτος 1983-84. Το δεύτερο δημοτικό σχολείο δεν θα κατασκευαστεί εξαιτίας του μικρού αριθμού μαθητών.

- Όλες οι πρόνοιες του τομέα υγείας έχουν εκπληρωθεί.
- Βελτιώθηκε η υδατοπρομήθεια 20 χωριών και ετοιμάζονται σχέδια για άλλα δύο χωριά με τα οποία συμπληρώνονται οι εργασίες και στον τομέα αυτό.
- Ασφαλτοστρώθηκαν ή τσιμεντοστρώθηκαν σε όλα τα χωριά δρόμοι συνολικού μήκους περίπου 30 χιλιομέτρων και έγιναν πλατείες σε 7 χωριά με δαπάνη κατά 60 % περίπου μεγαλύτερη της αρχικής πρόνοιας.

ΘΕΣΜΙΚΕΣ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ

1. Αναδιοργάνωση και αναβάθμιση των υπηρεσιών των Τμημάτων Γεωργίας και Κτηνιατρικών Υπηρεσιών στην Πιτσιλιά και ανέγερση Γραφείων, Κτηνιατρικής Κλινικής και Κέντρου Γεωργικής Εκπαίδευσης στον Αγρό.
2. Διεξαγωγή εφαρμοσμένης γεωργικής έρευνας στις συνθήκες της περιοχής για την εισαγωγή και ανάπτυξη νέων οινοποιήσιμων ποικιλιών αμπελιών και ακτινιδίων, για καλλιέργεια και παραγωγή πατατόσπορου κλπ.
3. Διεξαγωγή διαφόρων μελετών και ερευνών σε συνεργασία με τη Διεθνή Τράπεζα και άλλους διεθνείς οργανισμούς με στόχο την καλύτερη οργάνωση και αναδόμηση της αγροτικής αναπτυξιακής πολιτικής της Κύπρου.

Ήδη:

- συμπληρώθηκε το κτιριακό συγκρότημα στον Αγρό (Γραφεία των Τμημάτων Γεωργίας και Κτηνιατρικών Υπηρεσιών, Κτηνιατρική Κλινική και Κέντρο Γεωργικής Εκπαίδευσης) και η Πιτσιλιά μετατράπηκε από πλευράς υπηρεσιών του Τμήματος Γεωργίας σε ξεχωριστή επαρχία.
- Από τον πρώτο χρόνο της εφαρμογής του Σχεδίου άρχισαν και συνεχίζονται πειράματα για εισαγωγή νέων καλλιεργειών και ήδη άρχισε η έκδοση μοσχευμάτων για τις

οινοποιήσιμες ποικιλίες αμπελιών και για ακτινίδια.
 — Συμπληρώθηκε μια μελέτη που αφορά τη χρηματοδότηση της ανάπτυξης του γεωργικού τομέα και τα συμπεράσματά της τέθηκαν σε εφαρμογή (επιτόκια, περίοδοι χάριτος και περίοδοι αποπληρωμής) και συνεχίζεται η μελέτη με θέμα την παρακολούθηση και αξιολόγηση των αποτελεσμάτων του Σχεδίου.

Γ. ΕΚΤΕΛΕΣΗ ΚΑΙ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΤΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ

Ο συντονισμός της εφαρμογής και διοίκησης του Σχεδίου ανατέθηκε στο Υπουργείο Γεωργίας και Φυσικών Πόρων στην εφαρμογή του δε συνεργάζονται τα ακόλουθα Υπουργεία και Υπηρεσίες.

1. Υπουργείο Γεωργίας και Φυσικών Πόρων (Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων, Τμήμα Γεωλογικής Επισκοπήσεως, Τμήμα Γεωργίας, Τμήμα Κτηνιατρικών Υπηρεσιών, Ινστιτούτο Γεωργικών Ερευνών, Μετεωρολογική Υπηρεσία, Τμήμα Δασών).
2. Υπουργείο Οικονομικών
3. Γραφείο Προγραμματισμού
4. Υπουργείο Εσωτερικών (Τμήμα Κτηματολογίου και Χωρομετρίας, Επαρχιακές Διοικήσεις Λευκωσίας, Λεμεσού και Λάρνακας, Κεντρική Υπηρεσία Υπουργείου).
5. Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων (Τμήμα Δημοσίων Έργων, Τμήμα Ηλεκτρομηχανολογικής Υπηρεσίας)
6. Υπουργείο Υγείας
7. Υπουργείο Παιδείας
8. Υπουργείο Εξωτερικών /
9. Αρχή Αναδασμού
10. Αρχή Ηλεκτρισμού Κύπρου
11. Συνεργατική Κεντρική Τράπεζα

Αναμένεται ότι οι εμπειρίες από την εφαρμογή του Σχεδίου αυτού θα είναι πολύ χρήσιμες στην παραπέρα διαμόρφωση της αγροτικής πολιτικής σ' ότι αφορά την αγροτική ανάπτυξη.

Δ. ΟΙ ΔΑΠΑΝΕΣ ΤΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ

Οι κατά τομέα δαπάνες του Σχεδίου μέχρι τέλος του 1982 έχουν ως εξής (προκαταρκτικά στοιχεία).

Κατηγορία έργων	Δαπάνη (1978-1982) £
1. Υδατοφράκτης Ξυλιάτου	1,560,000
2. Υδατοδεξαμενές και γεωτρήσεις	2,510,000
3. Βελτίωση υφιστάμενων αρδευτικών έργων	225,000
4. Υδατοπρομήθεια	265,000
5. Γεωργική έρευνα	67,000
6. Τομέας υγείας	125,500
7. Αγροτικοί δρόμοι	378,500
8. Δρόμοι μέσα στα χωριά	260,000
9. Δρόμοι μεταξύ χωριών	960,000
10. Αναδασμός	130,000
11. Αντιδιαβρωτικά	390,000
12. Ξένοι εμπειρογνώμονες	18,000
13. Κτιριακό συγκρότημα στον Αγρό	182,000
14. Βελτιωμένα συστήματα άρδευσης	40,000
15. Δάνεια	20,000
16. Τομέας Παιδείας	47,000
17. Διάφορα	8,000
Σύνολο	<u>£7,186,000</u>

Υπολογίζεται ότι μέχρι το τέλος του 1982 θά έχει χρησιμοποιηθεί από το δάνειο της Διεθνούς Τράπεζας ποσό 8.4 εκ. δολларίων. Μέχρι τα μέσα του 1982 είχε αναληφθεί ποσό 7.4 εκ. δολларίων.

PITSILIA INTEGRATED RURAL DEVELOPMENT PROJECT

A. PROJECT CHARACTERISTICS AND AIMS

The Project is the first of its kind to be implemented in Cyprus and a pioneering one in Europe, North Africa and the Near East. Its main characteristics are:

1. The integrated development approach to the Project area.
2. The development activities are aimed towards developing the potentials of every village rather than wide geographic regions within the Project area as a whole, in the framework of the National development priorities and taking into consideration budgetary constraints.
3. Project investments are mutually supplementary with the aim to maximize the accruing benefits.
4. Infrastructural investments are given priority with the aim to provide the prerequisites for further development.

The Project covers an area of 450,000 donums with 49 villages in the Pitsilia region in three districts (namely Nicosia 22 villages, Limassol 23 villages and Larnaca 4 villages) with a total population of 21,000.

The primary Project aims are:

- (a) Improvement of the living standard and the quality of life of the people of the area through the productive and social investments.
- (b) Development and utilization of the area's productive resources.
- (c) Increase of the National Product.

The main criteria for selecting Pitsilia for the implementation of the first multisectoral integrated rural development Project in the island, were the low per capital income of the region, the extended agricultural and rural area covered by the villages of Pitsilia and the development potentialities, other than agricultural, which those villages/area offer, the relatively short distance of the area from the main urban centres of Nicosia and Limassol and the availability of a substantial number of daily commuters to these centres.

B. PROJECT TARGETS AND WORK PROGRESS

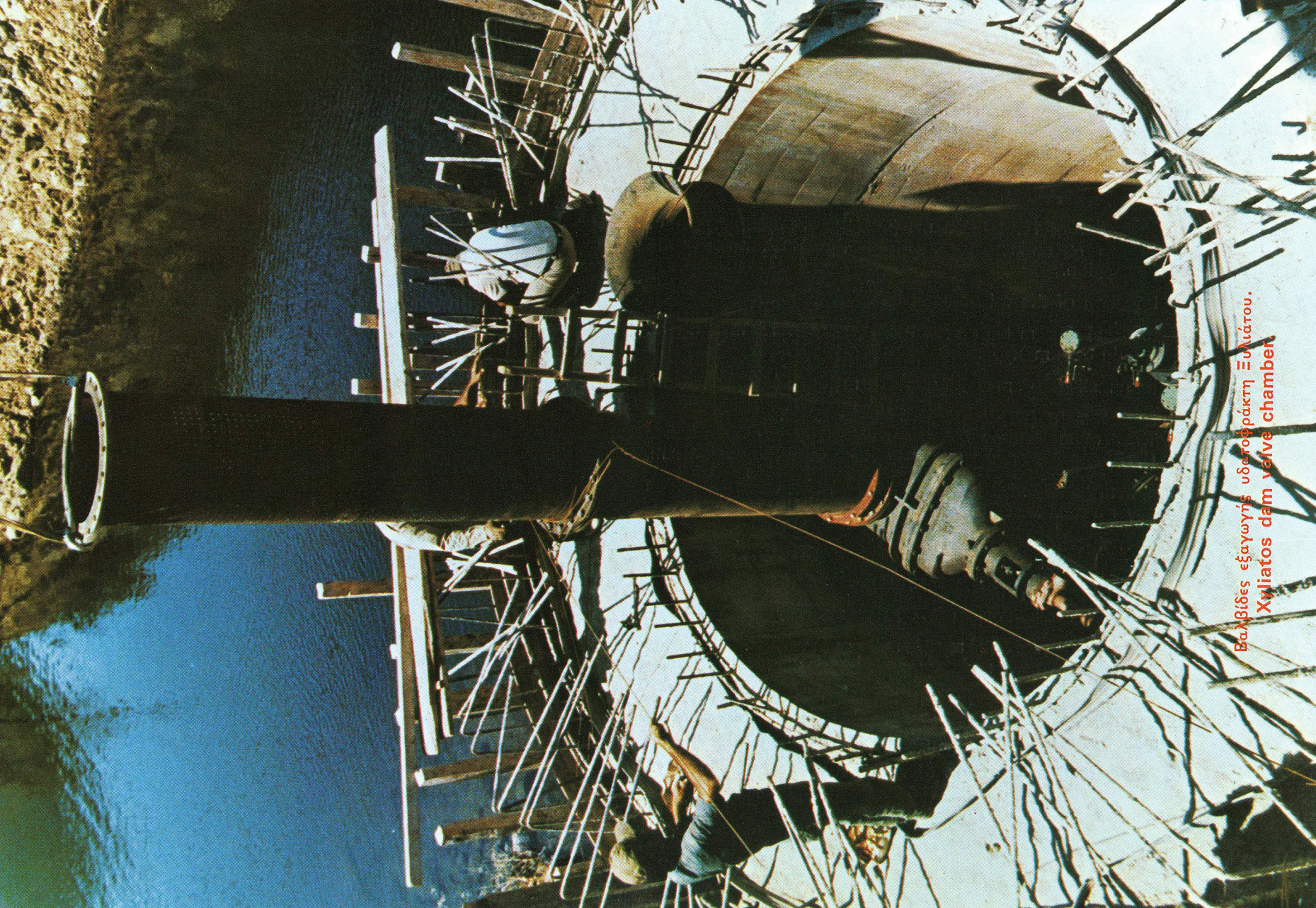
The Project Appraisal Report (prepared in 1977) provides for a total investment of CY £8,750,000. (CY£ 1 = U.S.\$2.5 in 1977) out of which 10 million dollars represent loan from the World Bank.

Following the completion of the detailed techno-economic studies of the many schemes comprised in the Project, a number of qualitative and quantitative improvements have been effected which resulted in an overall increase of the Project investments by about 15% that brought the total Project cost to C£10,000,000.

The Project investments are made up of 88.8% of productive investments, 8.7% of social investments, and 2.5% of institu-

Υδροφράκτης Ξυλιάτου. (Χωρητικότητα 1,3 εκ. κ.μ., αρδευόμενη έκταση 2.300 στκ.).
Xyliatos Dam. (Capacity 1,3 million c.m., irrigated area 2,300 don.).

Βαλβίδες εξαγωγής υδροπράκτη Ξυλιάρου.
Xyliaos dam veive chamber

tional investments. This allocation and the priority given to the productive sector reflects mainly the need to justify the Project on economic criteria.

PRODUCTIVE INVESTMENTS

1. Irrigation of 10,800 donums (initial target 8,600 donums). This represents an increase of 100% of the irrigated area in the Project region.

Irrigation of the said area is effected through:

- one rockfill dam with a storage capacity of 1.3 million c.m. (2,300 donums).
- one small arch dam and 19 off-stream ponds (3,250 donums)
- twenty eight (28) boreholes, (3,750 donums)
The combined storage/utilization water capacity of the ponds (including the arch dam) and boreholes is 2.9 million c.m.
- a number of small irrigation rehabilitation schemes which cover a total area of 1,500 donums.

2. Bench-terracing of 19,000 donums (13,000 rainfed land and 6,000 donums irrigated land) i.e. extension of the rainfed agricultural land in the area by fifteen percent.

3. Land consolidation on 3,700 donums (increase 350%)

4. Construction of 300 km of farm roads (a very limited mileage of farm roads was completed annually prior to Project implementation)

5. Installation of improved on-farm systems on 7,500 donums (almost non existant before Project implementation)

6. Construction of 37 km of village roads

7. Credit for bee-keeping, almond shelling machines, pork and milk processing units, establishment of small livestock units, purchase of agricultural machinery and working capital.

The up-to-date work progress covers the following:

- Irrigation schemes covering 7,800 donums completed.
- Bench-terraces on 12,000 donums completed (10,000 rainfed area and 2,000 irrigated.)
- Land consolidation on 3,472 donums completed.
- Farm roads of 270 km and village roads of 30 km length completed.
- On-farm systems on 1,200 donums installed.
- Loans issued in respect to all categories provided for, continues.

SOCIAL INVESTMENTS

1. Construction of two central elementary schools to serve 6 communities each.

2. Improvement of health facilities by converting the existing TB sanatorium at Kyperounda into a full fledged rural hospital, by improving the Agros and Palechori health-centres and by constructing health-centres at K. Amiandos, K. Khorio and Pelendria.

3. Improvement of the villages' domestic water supply where such a need exists.

4. Improvement of village streets of a total length of 20 klms.

The up-to-date work progress includes the following:

- The construction of one central elementary school is well under way.

- All provisions of the health component have been met and the relevant targets for the Kyperounda hospital (50 beds for inpatients instead of 20) and for Agros health center (has been converted into a small rural hospital) have been substantially exceeded.
- Domestic water supply schemes have been completed in 20 villages and for the last two villages schemes are under preparation.
- About thirty kilometres of village streets have been paved and squares have been constructed in 7 villages.

INSTITUTIONAL INVESTMENTS

1. Reorganization and strengthening of agricultural extension and veterinary services in the area and establishment of a Farmers' Training Centre.
2. Conducting agricultural trials adapted to the conditions of the area.
3. Conducting studies pertinent to agricultural and rural development in Cyprus.

The up-to-date work progress covers the following:

- The Farmers' Training Centre as well as the Offices of the Departments of Agriculture and Veterinary Services and a Veterinary Clinic have been constructed at Agros. The Project area has subsequently been converted into a separate district for the purposes of the Department of Agriculture.
- Trials are continued in Pitsilia concerning the introduction of new wine-making varieties of grapes, kiwi-fruits etc.
- A study concerning the financing of investments in rural development has been completed and another study on monitoring and evaluation of the Project effects has been initiated.

C. PROJECT EXPENDITURE

Total Project expenditure by the end of 1982 is provisionally estimated at £7,186,000 out of which £2,510,000 for ponds and boreholes, £1,560,000 for the Xyliatos dam and £1,090,000 for the roads component. By the end of 1982 it is estimated that an amount of US \$8.4 millions will be reimbursable from the total US \$10 millions of the IBRD loan.

Υδροδεξαμενή Πελενδριών (Χωρητικότητα 123.000 κ.μ.
αρδευόμενη έκταση 537 στ. σε συνδυασμό με γεωφραση)
Pelendria Pond (Capacity 123.000 c.mu.
irrigated area 537 don. combined with a borehole).

Τοξοειδές φραγμό και υδατοδεξαμενή Αγ. Βαβατσίμιας Αρ. 1
(Ολική χωρητικότητα 108,000 κ.μ., αρδευόμενη έκταση 180 στκ.).

Arch Vavatsimis arch dam and pond No. 1
(Total capacity 108,000 c.m., irrigated area 180 dom.).

ΜΕΡΟΣ Β

ΤΕΧΝΙΚΑ ΔΕΔΟΜΕΝΑ ΟΡΙΣΜΕΝΩΝ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΩΝ ΕΡΓΩΝ ΤΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ

1. ΥΔΑΤΟΦΡΑΚΤΗΣ ΞΥΛΙΑΤΟΥ

Ο Υδατοφράκτης.

Ο Υδατοφράκτης Ξυλιάτου βρίσκεται στον ποταμό Λαγουδερών, είναι λιθόρριπτος με πυρήνα από άργυλλο για σκοπούς στεγανοποίησης.

Ύψος	42 μ.
Χωρητικότητα	1.3 εκ. κ.μ.
Υψόμετρο κοίτης	500 μ.
Υψόμετρο νερού	537.5 μ.
Υψόμετρο πάγκου	541.75 μ.
Μήκος πάγκου	163 μ.
Όγκος πάγκου	250,000 κ.μ.
Πλάτος υπερχειλιστήρα	15 μ.
Σήραγγα εκτροπής (διαμ. 2.4 μ.)	132 μ.
Λεκάνη απορροής	19.2 τ. χλμ.

Το αρδευτικό δίκτυο.

Το αρδευτικό δίκτυο του υδατοφράκτη είναι κατασκευασμένο με κλειστούς αγωγούς και διανέμει το νερό μέχρι το κάθε αγροτεμάχιο.

Μήκος κυρίως αγωγού	2,320 μ.
Μήκος δευτερευόντων αγωγών	16,200 μ.
Μήκος τριτευόντων αγωγών	26,000 μ.

PART B

TECHNICAL DATA OF CERTAIN CHARACTERISTIC PROJECT SCHEMES

1. XYLIATOS DAM.

The dam.

The Xyliatos rockfill dam with clay core lays at Laghoudera river.

Dam height	42 m.
Capacity	1.3 million c.m.
River bed level	500 m.
Full supply level	537.5 m.
Crest level	541.75 m.
Embankment length	163 m.
Embankment volume	250,000 c.m.
Spillway's width	15 m.
Diversion tunnel (dia 2.4 m.)	132 m.
Catchment area	19.2 km. :

The distribution system.

Dam's distribution network is a closed pressurized system conveying water to every irrigated plot.

Main pipeline length	2,320 m.
Secondary pipeline length	16,200 m.
Tertiary pipeline length	26,000 m.

Αρδευόμενη έκταση και διάθρωση καλλιεργειών.

Η έκταση που καλύπτεται από τον υδατοφράκτη Ξυλιάτου είναι 2,300 σκάλες χωρισμένη σε δυο συμπαγείς περιοχές. Περιοχή Αγ. Μαρίας (600 σκάλες) και περιοχή Ξυλιάτου (1,700 σκάλες). Στην περιοχή που καλύπτεται από το φράκτη κατέχουν γη κάτοικοι των χωριών:

Αγ. Μαρίνα	663 σκ.
Ξυλιάτος	428 σκ.
Σαράντι	40 σκ.
Λαγουδερά	101 σκ.
Πολύστιπος	55 σκ.
Χαντριά	615 σκ.
Κυπερούντα	117 σκ.
Άλλα	281 σκ.

Διάθρωση καλλιεργειών :

<i>Είδος</i>	<i>Ποσοστό</i>
Επιτραπέζιες ελιές	30 %
Εσπεριδοειδή	20 %
Αμυγδαλιές	10 %
Λαχανικά	10 %
Ψυχανθή	10 %
Πατάτες	20 %

Αναδασμός.

Και στις δυο περιοχές που αρδεύονται από τον υδατοφράκτη έχει διενεργηθεί αναδασμός χαρακτηριστικά δε είναι τα ακόλουθα στοιχεία.

Irrigated area and cropping pattern.

The irrigated area (2,300 donums) consists of two separate regions (Ag. Marina 600 donums and Xyliatos 1,700 donums). The irrigated area is owned by farmers of the following villages:

Ay. Marina	663 don.
Xyliatos	428 don.
Sarandi	40 don.
Laghoudera	101 don.
Polystipos	55 don.
Khandria	615 don.
Kyperounda	117 don.
Other	281 don.

The cropping pattern :

<i>Crop</i>	<i>Percentage</i>
Table olives	30%
Citrus	20%
Almonds	10%
Vegetables	10%
Legumes	10%
Potatoes	20%

Land Consolidation.

Land consolidation has been implemented in both areas commanded by the dam. Some characteristic data are the following.

Υδατοδεξαμενές Εφταγώνιας. (Ολική χωρητικότητα 416 κ.μ., αρδευόμενη έκταση 600 στ.)
Eftagonia ponds. (Total capacity 416 c.m., irrigated area 600 don.).

Υδατοπρoμήθεια Αγρού—Κεντρική υδατοδεξαμενή.
Agros domestic water supply—Main water tank.

	<i>Πριν τον αναδασμό</i>		<i>Μετά τον αναδασμό</i>	
	Αγ. Μαρίνα	Ξυλιάτος	Αγ. Μαρίνα	Ξυλιάτος
Μήκος αγροτικών δρόμων	3.2 χλμ.	6.6 χλμ.	10.3 χλμ.	17.6 χλμ.
Αριθμός ιδιοκτητών	392	763	117	260
Μέση έκταση ιδιοκτησίας	1.4 σκ.	2.06 σκ.	4.1 σκ.	5.66 σκ.
Μέση έκταση τεμαχίων ή μεριδίων	0.7 σκ.	1.01 σκ.	3.3 σκ.	4.44 σκ.

2. ΑΡΔΕΥΤΙΚΟ ΕΡΓΟ ΠΕΛΕΝΤΡΙΟΥ (υδατοδεξαμενή και γεώτρηση)

Το αρδευτικό έργο Πελεντρίου αποτελείται από δυο πηγές νερού, μια υδατοδεξαμενή και μια γεώτρηση που έχουν κοινό αρδευτικό δίκτυο και καλύπτουν 537 σκάλες στις οποίες διεξήχθη αναδασμός. Το έργο αυτό είναι αντιπροσωπευτικό άλλων παρόμοιων 47.

Η υδατοδεξαμενή.

Η υδατοδεξαμενή είναι εξωποτάμιος επενδυμένη με πλαστική μεμβράνη για σκοπούς στεγανοποίησης.

Χωρητικότητα	123,000 κ.μ.
Βάθος δεξαμενής	10 μ.
Μήκος αγωγού παροχέτευσης νερού	1,100 μ.
Διάμετρος αγωγού παροχέτευσης νερού	200 χλσ.

Η γεώτρηση (Αρ. 53/76)

Απόδοση	102 κ.μ./ώρα
Βάθος	207 μ.
Πηγή ενέργειας	Ηλεκτρισμός

Το αρδευτικό δίκτυο

Το αρδευτικό δίκτυο του έργου είναι κατασκευασμένο με κλειστούς αγωγούς και διανέμει το νερό μέχρι το κάθε αγροτεμάχιο.

Μήκος κυρίως αγωγού	1,050 μ.
Μήκος δευτερευόντων αγωγών	2,900 μ.
Μήκος τριτευόντων αγωγών	10,750 μ.

	<i>Before land consolidation</i>		<i>After land consolidation</i>	
	Ay. Marina	Xyliatos	Ay. Marina	Xyliatos
Farm roads' length	3.2 km.	6.6 km.	10.3 km.	17.6 km.
Number of owners	392	763	117	260
Average ownership	1.4 don.	2.06 don.	4.1 don.	5.66 don.
Average size of plots or shares	0.7 don.	1.01 don.	3.3 don.	4.44 don.

2. PELENDRIA IRRIGATION SCHEME (pond and borehole)

The pelendria irrigation scheme consists of two water sources, pond and borehole with a common distribution network covering 537 donums. Land consolidation has been implemented in the whole area. The scheme is representative of the 48 irrigation schemes.

The pond.

The pond is an off-stream earth reservoir water tighened with PVC membrane.

Capacity	123,000 c.m.
Depth	10 m.
Diversion pipeline length	1,100 m.
Diversion pipeline dia	200 mm.

The borehole (No. 53/76).

Yield	102 c.m./hour
Depth	207 m.
Energy source	Electricity

The distribution system.

The scheme's distribution network is a closed pressurized system conveying water to every irrigated plot.

Main pipeline length	1,050 m.
Secondary pipeline length	2,900 m.
Tertiary pipeline length	10,750 m.

Διάρθρωση καλλιεργειών.

<i>Είδος</i>	<i>Ποσοστό</i>
Μηλιές, αχλαδιές, ροδακινιές	20 %
Αμυγδαλιές	30 %
Λαχανικά	18 %
Ψυχανθή	16 %
Πατάτες	16 %

Αναδασμός

	<i>Πριν τον αναδασμό</i>	<i>Μετά τον αναδασμό</i>
Μήκος αγροτικών δρόμων	1.7 χλμ.	6.7 χλμ.
Αριθμός ιδιοκτητών	198	100
Μέση έκταση ιδιοκτησίας	2.4 σκ.	4.5 σκ.
Μέση έκταση τεμαχίων ή μεριδίων	1.7 σκ.	4.0 σκ.

3. ΔΡΟΜΟΣ ΞΥΛΙΑΤΟΥ—ΛΑΓΟΥΔΕΡΩΝ—ΔΙΑΣΤΑΥΡΩΣΗ ΔΡΟΜΟΥ ΧΑΝΤΡΙΩΝ—ΠΟΛΥΣΤΥΠΟΥ.

Μήκος δρόμου	15.9 χλμ.
Πλάτος καταστρώματος	7.50-8.50 μ.
Πλάτος οδοστρώματος	5.50 μ.

4. ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟ ΚΥΠΕΡΟΥΝΤΑΣ

Με κονδύλια του Σχεδίου κτίστηκε το χειρουργείο και το οδοντιατρείο και έγιναν διάφορες κτιριακές μεταρρυθμίσεις για τα εξωτερικά ιατρεία και γενική ανακαίνιση του κτιρίου και της ηλεκτρικής του εγκατάστασης.

Αγοράστηκε ο απαραίτητος εξοπλισμός και δημιουργήθηκε χημικό εργαστήριο, τράπεζα αίματος και ακτινογραφική μονάδα. Αγοράστηκε επίσης ένα ασθενοφόρο όχημα το οποίο σταθμεύει στο νοσοκομείο και εξυπηρετεί την περιοχή.

Το νοσοκομείο Κυπερούντας διαθέτει 50 κλίνες για το παθολογικό, χειρουργικό και παιδιατρικό τμήμα.

5. ΚΤΙΡΙΑΚΟ ΣΥΓΚΡΟΤΗΜΑ ΣΤΟΝ ΑΓΡΟ.

Αποτελείται από :

Κέντρο Γεωργικής Εκπαίδευσης για την επαγγελματική εκπαίδευση των αγροτών και αγροτισσών της περιοχής. Έχει αίθουσα διδασκαλίας / συγκεντρώσεων 100 ατόμων, 11 υπνοδωμάτια των δυό κλινών και τραπεζαρία 30 ατόμων.

Γραφεία και Εργαστήρια Τμήματος Γεωργίας.

Γραφεία Τμήματος Κτηνιατρικών Υπηρεσιών και Κτηνιατρική Κλινική.

The cropping pattern

<i>Crop</i>	<i>Percentage</i>
Apples, apricots, peaches	20%
Almonds	30%
Vegetables	18%
Legumes	16%
Potatoes	16%

Land Consolidation.

	<i>Before land consolidation</i>	<i>After land consolidation</i>
Farm roads' length	1.7 km.	6.7 km.
Number of owners	198	100
Average ownership	2.4 don.	4.5 don.
Average size of plots or shares	1.7 don.	4.0 don.

3. XYLIATOS—LAGHOUDERA—KHANDRIA—POLYSTIPOS JUNCTION ROAD

Road's length	15.9 km.
Road's width	7.50-8.50 m.
Asphalted coat width	5.50 m.

4. KYPEROUNDA HOSPITAL

With Project funds the old Kyperounda Sanatorium has been converted into a conventional rural hospital with 50 beds, in-patient and outpatient departments, surgery theatre, dental unit, laboratory, blood bank, modern X-ray equipment etc.

5. AGROS BUILDING COMPOUND

The compound consists of three buildings:

Farmers' Training Centre (a dormitory of 22 beds capacity, a classroom for 100 persons, and dining room for 30 persons).

Offices and laboratories of the Department of Agriculture.

Offices of the Department of Veterinary Services and Veterinary Clinic.

Πλατεία Αρακαπά
Arakapas square.

Νοσοκομείο Κυπερούνας.
Kyperounda hospital.

Κτιριακό συγκρότημα στον Αγρό (Γραφεία και ΚΕΓΕ).
Agros building compound (Offices and Farmers' Training Centre).

ΜΕΡΟΣ Γ — PART C

ΕΡΓΑ ΣΕ ΔΙΑΦΟΡΑ ΧΩΡΙΑ — PROJECT'S SCHEMES

Χωριό Village	Υδατοφράκτης Ξυλιότου (χωρη- τικότητα 1.3 εκ. κ.μ.) Xyliatos Dam (capacity 1.3 million c.m.)	Υδατοδεξαμενές (χωρητικότητα κ.μ. / έκταση σκ.) Ponds (capacity c.m. / area don.)	Γεωτρήσεις επιτυχείς (απόδοση κ.μ. / έκταση σκ.) Successful boreholes (yield c.m. / area don.)	Γεωτρήσεις ανεπιτυχείς Unsuccessful boreholes	Βελτίωση υφιστάμενων αρδευ- τικών έργων (σκάλες) Irrigation rehabilitation schemes (donums)	Υδατοπρομήθεια (δαπάνη £) Domestic water supply (expen- diture £)	Αγροτικοί δρόμοι (μήκος χλμ. / δαπάνη £) Farm roads (length km. / expenditure £)	Δρόμοι μέσα στο χωριό (δαπάνη £) Village streets (expenditure £)	Νοσοκομείο ή Υγειονομικό κέντρο (δαπάνη £) Hospital or Health centre (expenditure £)	Αναβαθμίδες (σκάλες) Bench terraces (donums)	Άλλα Έργα Other Schemes
Επαρχία Λευκωσίας Nicosia District											
1. Καννάβια Kannavia				2		£1,000	0.7 £740	£1,500		61	
2. Αγία Ειρήνη Ayia Erini				1			0.7 £740	£1,500		62	
3. Σπήλια Spilia				2	99		£250	£2,455		52	
4. Κούρδαλι Kourdali				1			£250	£2,455		52	
5. Σαράντι Sarandi	40			2			4.24 £4,500	£3,400		100	Δρόμος Σαράντι— κύριος δρόμος (£60,000) Sarandi-main road village road (£60,000)

6. Λαγουδερά Laghoudera	101	1. 70,000 / 130	1. 16 / 63	1		8.2 £17,200	£3,110		100	Δρόμος Ξυλιάτου— Λαγουδερών—Δια- σταύρωση δρόμου Χαντριών—Πολυ- στύπου (£720,000) Xyliatos—Laghou- dera—Khandria— Polystipos junction road (£720,000)
7. Πολύστιπος Polystipos	55		1. 12 / 70	2		8.08 £12,000	£10,000		26	
8. Λειβάδια Livadhia	49			2		0.64 £1,000	£300		1	
9. Αληθινού Alithinou	12			3	£4.800	0.64 £1,000	£500		1	
10. Πλατανιστάσα Platanistasa				3		4 £16,000	£43,000		99	
11. Άλωνα Alona			1. 32.5 / 95		70	9.46 £12,000	£2,600		119	
12. Φτερικούδι Fterikoudhi			1. 12 / 00	1	£1,330	5.1 £5,850	£5,500		250	
13. Ασκάς Askas			1. 38 / 145	1	12	8.8 £11,000	£6,100		348	
14. Παλαιχώρι Palekchori			1. *36 2. *20	1	32	£63,000	13.86 £25,500	£24,000	£1,550	417
15. Απλίκι Apliki						£8,000	0.64 £4,500	£5,000		39
16. Γούρρι Gourri				6		£1,000	4.76 £6,150	£4,300		232

17. Φυκάρδου Phikardou			1. 5 / 00	1			0.96 £600		86	
18. Λαζανιά Lazania			1. 6 / 00			£1,600	3.68 £3,700	£1,100	5	
19. Καμπί Kambi				1	78	£1,400	4.76 £10,750	£6,000	101	
20. Φαρμακός Pharmakas		1. 50,000 / 2. 21,000 / 125	1. *18	1	268	£23,000	8.4 £27,000	£13,500	119	
21. Αγ. Μαρίνα Ayia Marina	663						5.7 £5,000 ***8.8	£5,500	498	Παρακαμπτήριος δρόμος του χωριού (£25,000) Village by-pass road (£25,000)
22. Ξυλιάτος Xyliatos	428						9.6 £4,500 ***17.6		63	Δρόμος Ξυλιάτου— Λαγουδερών—Δια- σταύρωση δρόμου Χαντριών—Πολυ- στύπου (£720,000) Xyliatos—Laghou- dera—Khandria— Polystipos junction road (£720,000)
Επαρχία Λεμεσού Limassol District										
23. Χαντριά Khandria	615	1. 70,000 / 140			62	£430	5.3 £6,000	£3,000	244	

24. Κυπερούντα Kyperounda	177	1. 270,000 / 530	1. 55 / 00 2. *20	2	92	£56,000	5.3 £20,000	£27,000	£70,000	663	Δρόμος Καρβουνά— Νοσοκομείου Κυπε- ρούντας (£15,000) Karvounas—Kype- rounda Hospital road (£15,000)
25. Πάνω Αμίαντος Pano Amiandos	}		1. 35 / 527		20		2.4 £4,000	£6,000	£6,900	25	
26. Κάτω Αμίαντος Kato Amiandos			51 / 176	1	25		2.3 £5,000	£2,500		100	
27. Δύμες Dhymes			28	1. 59,000 / 92		2	34		6.3 £16,000	£9,000	
28. Αγρίδια Agridhia			1. *53 / 355 2. 40 / 100		110	£110,000	16.2 £40,000	22,000	£20,500	384	ΚΕΓΕ, Γραφεία Τμη- μάτων Γεωργίας και Κτηνιατρικών Υπη- ρεσιών και Κτηνια- τρική Κλινική (£170,000) Farmers' Training Centre, Offices of the Departments of Agri- culture and Veteri- nary Services and Veterinary Clinic (£170,000)
29. Αγρός Agros			1. 47/ 2. 40/ 220	2			0.8 £4,000 ***3.2	£2,000		250	
30. Ποταμίτισσα Potamitissa			1. 123,000 / 268	1	61	£32,000	9.3 20,500 ***6.7	£17,000	£5,300	821	
31. Πελέντρια Pelendria			3.16 / 00								

32. Κάτω Μύλος Kato Mylos	1. 104,000 / 180	1. **41.4 / 120		90	1.3 £5,000	£2,500		327	
33. Άγ. Ιωάννης Ayios Ioannis		1. 94 / 00		140		6.5 £10,000	£15,000	89	Δρόμος Αγ. Ιωάννη— Αγ. Θεοδώρου (£21,000) Ayios Ioannis— Ayios Theodoros road (£21,000)
34. Άγ. Θεόδωρος Ayios Theodoros		1. 46 / 94 2. 50 / 00		38		1.5 £9,000	£6,000	155	Δρόμος Αγ. Ιωάννη— Αγ. Θεοδώρου (£21,000) Ayios Ioannis— Ayios Theodoros road (£21,000)
35. Ζωοπηγή Zooriyi		1. 38 / 160				1.5 £6,500	£6,000	137	
36. Καλό Χωριό Kalo Khorio		1. 70 / 2. 20 / 3. 34 / 415	1	38		7.2 £9,700 ***3.8	£6,000	667	Κεντρικό Δημοτικό Σχολείο (£100,000) Central Elementary School (£100,000)
37. Αθρακός Athrakos								10	
38. Άγ. Παύλος Ayios Pavlos				20	£6,600	4.3 £6,000	£4,000	169	
39. Άγ. Κωνσταντίνος Ay. Konstantinos		1. 11 / 2. 72 / 300					£4,000	298	

40. Λουβαράς Louvaras		1. 36/ 2. 70/ 280	2	9		1.6 £3,000 ***2.9	£4,000	216	
41. Συκόπετρα Sykopetra		1. 36 / 100		33	£4,000	4.8 £8,000	£2,500	144	Δρόμος Συκόπετρας— Αρακαπά (£103,000) Sykopetra—Araka- pas road (£103,000)
42. Εφταγώνια Eftagonia		1. 92,000 / 150 2. 127,000/ 3. 65,000/ 265 4. 132,000 / 185	6			20.8 £6,000	£9,000	697	Δρόμος Εφταγώνιας— Αρακαπά (£55,000) Δρόμος Εφταγώνιας— Μελίνης (£40,000) Eftagonia—Arakapas road (£55,000) Eftagonia—Melini road (£40,000)
43. Αρακαπάς Arakapas		1. 191,000 / 270 2. 119,000 / 190	1. 39/ 2. 29/ 180 3. 30 / 95			1,500 £3,500	£3,500	575	Δρόμος Αρακαπά— Εφταγώνιας (£55,000) Δρόμος Συκόπετρας— Αρακαπά (£103,000) Arakapas—Eftagonia road (£55,000) Sykopetra—Araka- pas road (£103,000)
44. Ακαπνού Akapnou		1. 25 / 00	2			£300	£500	54	
45. Διερώνα Dhierona		1. 159,000/ 300	1. 40 / 100		£1,600	5 £8,000	£3,500	217	
Επαρχία Λάρνακας Larnaca District									
46. Οδού Odhou			1	112		10.5 £9,500	£2,700	465	

47. Μελίνη Melini		1. 58,000 / 105		1	23		2.7 £1,500	£650		458	Δρόμος Μελίνης— Εφταγώνιας (£40,000) Melini — Eftagonia road (£40,000)
48. Ορά Ora		1. 60,000 / 85	1. 13/ 2. 11/ 3. 10/ 70 4. *27	2		£16,000	6.9 £4,000	£1,000		1,009	Δρόμος Οράς—Χοιρο- κοιτίας (£81,000) Ora—Khirokitia road (£81,000)
49. 'Αγ. Βαβασινιάς Ayii Vavatsinias		1. 53,500/ 2. 55,000/ 180 3. 43,000 / 55	1. 27 / 60	2			2 £2,250	£1,000		806	
'Άλλα χωριά Other villages	132	19 Υδατοδεξ. / Ponds 3,250 σκ./don	44 γεωτρ. boreholes 3,994 σκ./don	61 γεωτρ.	1,466		270.85 χλμ./km.			11,891	
Σύνολο Total	2,300										

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ—REMARKS

- * Γεωτρήσεις που αξιοποιήθηκαν για υδατοπρομήθεια
Boreholes developed for domestic water supply
 - ** Γεωτρήσεις που αξιοποιήθηκαν για άρδευση σε συνδυασμό με υδατοδεξαμενή
Combined boreholes/ponds irrigation schemes.
 - *** Δρόμοι αναδάσμου
Land Consolidation roads.
- 'Όλα τα στοιχεία αναφέρονται στην πενταετία 1978-1982.
Η εφαρμογή του Σχεδίου συνεχίζεται και θα συμπληρωθεί το 1983.
All data refer to the 5year period 1978-1982. Project implementation is to be completed in 1983.

ΧΑΡΤΗΣ ΤΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΠΙΤΣΙΛΙΑΣ
MAP SHOWING THE PITSILIA AREA

